

■ «به وقت شام» آخرین ساخته ابراهیم حاتمی کیا
چرت جشنواره سی و ششم را پاره کرد. سینمای جدید
حاتمی کیا با «به وقت شام» نوید بخش جهشی بزرگ
در سینمای آرمانگرا به فرماندهی آقا ابراهیم است

فرمانده

صفحه ۵ را بخوانید

امسال آمارهای متفاوت و متناقضی نسبت به
مهاجرت نخبگان از کشور منتشر شده است
**آمار مربوط به «فرار مغزها»
از واقعیت تا اغراق**

«۸»

مردم کرمانشاه؛ زندگی در جادر
شیوع بیماری و سرمای هوا
زیبا کلام؛ در پی ساخت دهکده

صادق بدون روتوش

«۷»

حسین شیخ الاسلام:

**قبل از انقلاب هم انجمن های
اسلامی هر ساله از امام خمینی (ره)
پیام می گرفتند**

«۶»

بررسی واکنش ها به دکترین
جدید هسته ای ترامپ

**تعریف واقعیت
با قانون جنگل**

«۵»

دکتر بهروز هادی زنوز اقتصاددان قبل از عزیمت
به آمریکا در گفت و گو با «فرهیختگان» مطرح کرد

**تیم اقتصادی دولت
منسجم نیست**

«۴»

وزیر علوم در گفت و گو با «فرهیختگان»:

**محدودیت های قبل از
انقلاب علاقه به تحصیل
را کم می کرد**

«۲»

عکاس: اسماعیل حاتم کیا | اختصاصی فرهیختگان

دستاوردهای بانک رفاه

در دوره دولت های یازدهم و دوازدهم

(۱۳۹۶ - ۱۳۹۲)

سی و نهمین سالگرد پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی گرامی

حفظ و تثبیت
اشتغال ۳۰۰ هزار نفر
استفزازایی ۲۵ هزار
نفر به صورت
مستقیم و غیر مستقیم
با اعطای بیش از
۱۵۲ هزار میلیارد
ریال تسهیلات

اعطای بیش از
۲۵۱ هزار فقره
تسهیلات قرض
الحسنه ازدواج و
تهیه تجهیز به
ارزش بیش از
۱۹۸۰۰ میلیارد
ریال

اعطای ۳۹ هزار
میلیارد ریال
تسهیلات در
حوزه سلامت
(احداث و تجهیز
بیمارستان ها،
تولید تجهیزات
پزشکی و ...)

اعطای ۱۲۸۷ فقره
تسهیلات به
بنگاه های کوچک
و متوسط به ارزش
بیش از ۸۸۴۴
میلیارد ریال در
سال های ۹۵ و ۹۶

رشد ۱۱۸ درصدی تعداد دستگاه های خودپرداز، ۶۲۶ درصدی تعداد پایانه های فروشگاهی، ۲۰۰ درصدی تعداد کارت های بانکی صادره، ۹۳۸ درصدی مشتریان فعال اینترنت بانک، ۱۸۰ درصدی تراکنش های شتابی و کاهش ۶۵ درصدی سهم تراکنش های حضوری در شعب

بانک رفاه کارگزاران

www.refah-bank.ir

@bankrefahkargaran

@bankrefahkargaran

مرکز فرا: ۰۲۱-۸۵۲۵

سرمقاله

به وقت حاتمی کیا

محمد زعیم زاده
جانشین سردبیر

جامعه شناس سینمای ایران این بار در
اتمسفر سوریه پشت دوربین رفته و
تابلوی زیبایی ساخته که نامش «به
وقت شام» است، تابلویی چشم نواز که حتما
یکی از قله های کار حاتمی کیاست، تابلویی
که بر تحلیل قبلی یعنی جامعه شناس بودن
این سینماگر صحنه می گذارد و مثل آفتاب
آمد دلیل آفتاب است؛ اما چرا اصرار داریم بگوییم حاتمی کیا
جامعه شناسی پشت دوربین است؟

جامعه شناس اگر سر جای خود باشد و متعهد هم باشد چه
ویژگی هایی دارد؟ مگر غیر از این است که شرایط روز جامعه خود
را می شناسد و برای دردها علاج دارد؟ مگر غیر از این است که چند
گام جلوتر از توده ها و روشنفکری بیمار است و به مثابه روشنفکر
درد آشنا مسائل اصلی را می شناسد؟ مگر جز این است که مسائل
روز و جلوتر از آن را می شناسد و با نگاه به آرمان ها، درد را فریاد می زند
و برای درمان نسخه می پیچد؟ مگر غیر از این است که شکاف های
اصلی جامعه را رصد می کند و برای ترمیم شان سعی و جهد می کند.
حال با این اوصاف در سینمای ایران چه کسی به اندازه ابراهیم
حاتمی کیا جامعه شناس است؟ ابراهیم حاتمی کیا که در بحبوحه
هجوم تکنوکراسی بی روح و خشن، حاج کاظم را پشت تاکسی می نشاند
و عباس و تراکتور از دست رفته اش را به رخ سلحشور درون مان که
امنیت ملی اش را «بی بی سی» تعیین می کند، می کشد همان ابراهیم
حاتمی کیاست که «به رنگ ارغوان» را می سازد و در اوج دوره زنده یاد
مخالف من از برخی رفتارهای امنیتی دولت اصلاحات گلایه می کند.
«گزارش یک جشن» این دمل سر باز کرده را بیشتر موشکافی می کند،
همین حاتمی کیا در «به نام پدر» از شکاف نسل ها می گوید و در
همین حاتمی کیا در میانه مذاکره و برجام چمران سرد و گرم چشیده
را تحسین کننده اصغر و صالی غیور و انقلابی نمایش می کند و در
«بادیگارد» از لزوم صیانت از سیره انقلاب می گوید، حال همین ابراهیم
حاتمی کیا با نگاهی متفاوت به معرکه سوریه آمده است تا هم از داعش
و بنیان های نظری اش بگوید و هم از دلوری مدافعان وطن و حرم و
مظلومیت شان بگوید و هم با تصویر کردن صریح و دقیق ناامنی، طعم
امنیت را یادآوری کند و چه هنرمندانه این کار را انجام داده است. ابراهیم
حاتمی کیا در «به وقت شام» سعی کرده است در مرز واقعیت باشد، هم از
برخی تردیدهای نسل جوان بگوید که برای سوال هایشان دنبال جواب
می گردند که اگر به جواب برسند تا پای جان پای کار هستند و هم سعی
می کند از داعش آشنایی زدایی کند، از پیچیدگی هایشان بگوید و آنها
را واقعی و آن اندازه که هستند، نشان دهد. حاتمی کیا این بار سعی
می کند مخاطب بین المللی را هم هدف بگیرد و با معرفی دقیق داعش
و ریشه های این سیاهی حرف جدی با این جامعه هدف داشته باشد،
تلاش دارد درد مردم سوریه را به گونه ای تصویر کند که در عراق و لبنان
و احيانا افغانستان و پاکستان هم دیده و شنیده و فهم شود.

حاتمی کیا تلاش می کند مظلومیت و دلوری مدافعان وطن را
ترسیم کند و در عین حال از شکاف نسل ها بگوید، حاتمی کیا
حرف گل درشت نمی گوید، به مخاطب حق می دهد همه ابهاماتش
را طرح کند و سعی می کند حسی یا استدلالی به آنها پاسخ دهد.
اهل فن باید در مورد ویژگی های فنی اثر جدید حاتمی کیا بگویند
اما برای یک مخاطب عادی نماهای پرشکوه حاتمی کیا به شدت
چشم نواز است و حرکت دوربین چشم را به سماع وادار می کند.

ادامه در صفحه ۴

یادداشت

به وقت شام؛ برخورد منصفانه با جهل

عماد افروز
جامعه شناس

«به وقت شام» اسم
فیلمی با موضوع
تعصبات جاهلانه داعش
و با پردازش منصفانه است و
یک طرفه به قاضی نرفته
است هر چند موضوعش با
یکی دیگر از فیلم های این
جشنواره و مرتبط با داعش متفاوت است؛ اما
حداقل آن را یک پدیده واکنشی غیرتمندانه به
تصور نکشیده است. «به وقت شام» داستان
ساده ای دارد؛ خلبان ایرانی می خواهد هواپیمای
سوری را با تعدادی آواره و مجروح به پرواز درآورد
که در همین پرواز دچار ماجراهای چند اسیر
داعشی داخل هواپیما می شود که توسط یکی از
مسافران نجات پیدا کرده بودند، چند نفری کشته
و هواپیما می نشینند و پس از پیاده کردن زن ها و
کودکان مجددا پرواز می کند و در شهر مورد نظر
داعشی ها می نشینند و بقیه به اسارت گرفته
می شوند. پس از استفاده های تبلیغی و
فیلمبرداری های متعارف داعشی، قرار است
پروازی به دمشق داشته باشند که این بار یکی از
داعشی ها، کمک خلبان خانم که اروپایی و
خواننده و رقصه ای در آنجا بوده است، تصمیم به
عملیات انتحاری می گیرد، اما خلبان ایرانی پس
از نجات دادن مسافران غیرداعشی با چتر پرواز
برای جلوگیری از یک عملیات انتحاری به مقصد
دمشق و زینبیه، هواپیما را منفجر می کند و خود
نیز به شهادت می رسد. به نظر سوز و مضمون
این فیلم بسیار عالی است هر چند اگر زودتر
تولید می شد اثربخش تر بود، البته شاید امکان
تولیدش (به دلایل رفتاری های سوریه) پیش از
این میسر نبوده است، اما باید توجه داشت که
کماکان خطر این تفکر و مشابه آن و حتی عملیات
انتحاری آنها وجود دارد. با این حال قطع نظر از
این مضمون و پردازش عالی، شخصا از حاتمی کیا
توقع دارم که به مضامین اجتماعی از جنس وجه
غالب آثار جنگی اش نیز بپردازد؛ مضامینی مثل
فساد اقتصادی، فقر و نابرابری اجتماعی و ...

حاتمی کیا نباید فراموش کند که اگر انقلاب اسلامی
نبود نه جنگی بود و نه بالطبع دفاعی بود.
حاتمی کیا به انقلاب اسلامی و چالش های
پیش روی این انقلاب و مرتبط با این انقلاب
بیش از جنگ و موقلاتی مثل مقابله با داعش
مدیون است؛ امیدواریم او را که همیشه مظهر
نقد درون گفتگمانی در عرصه فرهنگ دانسته ام
و می دانم، در عرصه پرداختن به چالش های
اجتماعی انقلاب اسلامی نیز فعال، سربلند،
مثال زدنی و الگو بینم؛ چیزی در ادامه فیلم
به یادماندنی آژانس شیشه ای.